

negyedik évét
pére ér, foly-
átja ma már
ó gyermekek

legessé teszi,
smerés, mely
mtól folyton
kell tovább
ást, új isme-
latni meg a
p"-ban. Ez

a helyesnek,
élést, mely
en számban
etek. Alkal-
arra, hogy
il költemé-
íteléről az
szítik ki a
st a kis kér-
óim ezentul

a ki maga
kiket mind

bácsi.

ndelésöket

yok hasz-
sz. Athe-

vatala.

eum-épület.
társulat.

KIS LAP



HÜSELEK. (Lásd a 405. lapon.)

VERONKA UTAZÁSA.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Vége.)



LMEHETEK, nem csuknak be többé?
kiáltá Veronka örvendve.

— Nem, kis leányom. Olyan bünt nem követtél el, hogy bíró büntessen. A mit vétettél, anyád ellen vétetted, ő fog veled számolni.

Veronka zavartan sütötte le a szemeit és nem tudta mit mondjon. Ott járt a fejében még mindig az a gondolat, hogy ő nem a Marosiné leánya; de hát mikor így szemben állt vele, nem tudott erről úgy beszélni, mint mikor a kis Danikával kellett azt elhitetni. Marosiné azonban nem is akart most semmi magyarázatot; tudta, hogy nem itt van annak a helye. Megköszönte tehát a bírónak jóságát, hogy az oktan gyermekét kiszabadította a gonoszok kezéből, aztán kézen fogva Verokát, mondá:

— Most induljunk. Egy óra múlva megy a vonat Ujvárosba, ott Danika nyugtalanul vár. Most nem beszélhetünk arról, mennyi bajt, szomorúságot okoztál. Meglakoltál érte. Köszönj szépen a bíró urnak és menjünk.

Egy óra múlva már a vasuti kocsi-ban ültek. Most nem oly kényelmes külön kocsiosztályban ültek, mint mikor a tolvaj-párral utazott Veronka. Marosinének nem volt fölösleges pénze, tehát harmadik osztálybeli jegyeket váltott és mindenféle szegény emberekkel utaztak együtt. De Veronka erre nem gondolt és akarta vagy sem, sokkal jobban érezte magát, mint az első utazáskor. Aggódva gondolt ugyan

arra, hogy anyja vallatni fogja; de nem remegett többé attól, hogy mi lesz belőle, hová fog jutni; tudta, hogy édes anyja mellett baj többé nem érheti.

Marosiné az egész uton nem szólt semmit a szökésről s a mint megérkeztek Ujvárosba, egyenesen a kórházba sietett Danikához. Vele ment persze Veronka is, ki szivdobogva várta a pillanatot, hogy újra láthassa szegény testvérkéjét.

Mikor meglátta, majd fölsikoltott ijedtében. Danika az ágyban feküdt. Alig lehetett ráismerni, úgy tönkre tette a nagy betegség. Arcza, szeme beesett, halálsápadt volt s míg meg nem mozdult, szinte azt lehetett volna hinni, hogy nem is él. Veronka nem tudta elfojtani zokogását mikor látta, mivé lett a kedves Danika. És ő miatta jutott ilyen állapotba! A kis fiu, a mint Veronkát meglátta, örvendve rebegé:

— Veronka! Kedves Veronka! Oh, csakhogy megint itt vagy! Ugy-e, bántottak azok a rossz emberek... mert ugy-e, rossz emberek voltak?

— Oh, én voltam a legrosszabb, mondá Veronka zokogva. Te soha sem bocsáthatod meg, amit miattam szenvedtél!

— Ugyan mit beszélsz! suttogá a jó fiucska. Ne sirj no, mert akkor én is mindjárt sirok.

Az ápolónő azonban közbe lépett.

— Nem szabad sirni. A kis leány nem maradhat itt; ha fölzigatja a beteg, ez még veszedelmes lehetne a kis fiura, mert még nagyon gyöngé.

Veronka letörölte könnyeit és nagy erőfeszítéssel erőt vett szomorúságán.

Igyekezett vidám beszéddel mulattatni Danikát, de a kis beteg még nagyon gyöngö volt. Az ápolónő figyelmeztette Marosiné, hogy elég lesz mára a látogatásból.

— Igaza van, felelé Marosiné. Danika most már hadd aludjék, holnap visszatérünk és azután mindennap, míg csak anyira meg nem erősödik, hogy haza vihetjük.

Marosiné egyik szerény vendéglőben fogadott lakást. Mikor oda értek, megvacsoráltak. Végre így szólt komoly hangon, de inkább szomorúan, mint haraggal:

— Most már mondd el, Veronka, micsoda boldogtalan gondolat vezetett arra, hogy megszökjétek?

Veronka összerezett és egy pillanatra gondolt, hogy az igazi okot nem árulja el. De csak egy pillantig gondolt erre, aztán elszánta magát arra, hogy őszintén elbeszél mindent. Nagyon keserves tapasztalást szerzett arról, hova jut, ha a maga esze után indul. Végre is, ha őszintén beszél, majd ő is megtudja, csakugyan jó nyomon járt-e, mikor atyja keresésére indult. Megvallotta tehát, hogy azért indult Danikával utra, mert remélte, hogy Budapesten megtalálják atyjokat, Kardos Jánost és azután gazdagságban fognak élni mint uri gyerekek.

Marosiné álmétkodva nézett Veronkára.

— Hát ugyan ezt a bolondságot honnan eszeltétek ki? Mi közöttök van nektek János bácsihoz és hogy gondolhattátok azt, hogy ő az atyátok?

— Egy levelet találtunk és abból kiolvastuk, hogy Kardos János két kis gyermeket küldött Kőfalura.

— Az igaz. De hát aztán?

— Hát... hát ez nem lehet más, mint én és Danika.

— Oktalan gyermek! Te azt tudtad, hogy ha azt hiszed, hogy valami nem lehet másképp, akkor csakugyan nem is lehet? Oh, most már értem az egészset és most még inkább megszorítottál! Nem élt a szivedben igazi gyermeki szeretet; irigykedtél, mert láttad, hogy Janikának kényelmesebb az élete és mikor egy hamis nyomra találtál, kész voltál elhagyni anyádat, hogy gazdag szülőt keress.

Veronka szégyenkezve, dobogó szívvel állt ott s nem tudott szólni, mert hiszen valóban úgy volt, a mint édes anyja mondta. És most már semmi mentsége sem lehet, mert anyja szavaiból azt kellett értenie, hogy azt a talált levelet valamiképp mégis rosszul értette, ő és Danika nem a Kardos János gyermekei, hanem Marosiné az ő igazi édes anyjok. És csakhamar meg is tudta bizonyosan, mert az anyja így szólt:

— Meglehet, én is hibáztam abban, hogy nem hallgatva jó öreg anyám tanácsára, titkot csináltam a dologból. De hát gyermekek vagytok, nem tartottam szükségesnek, hogy mindent tudjatok. Most azonban tudj meg mindent. Mikor nagynénétek, az én kedves testvérem meghalt, János bácsi hozzám küldte két gyermeket, de csak az egyik érkezett meg, a fiucska; a másik, a leányka, utközben meghalt. Ez a fiucska pedig Janika.

— Janika! kiáltá Veronka. És mi azt hittük, hogy éppen Janika az édes fia, mi pedig csak fogadott gyermekek vagyunk, azért kedvez inkább Janikának.

— Igen, mindig kedveztem neki. Beteges, gyöngye gyermek volt, csak a legnagyobb gond és kímélet tarthatta életben. Atyja, Kardos János, minden esztendőben küld egy összeg pénz, hogy a kis fiúnak legyen meg mindene, ami szükséges. Janikának tehát vehettem mindent,

de saját gyermekeimnek nem, mert én szegény vagyok; soha sem nyultam egy krajczárhoz sem, mely a Janikáé volt. Mikor már nagyocskák kezdtek lenni, az jutott eszembe, hogy nagy lesz az irigykedés, ha azt látjátok, hogy a ki csak rokon, annak jobb dolga van, mint nektek, gyermekeknek, pedig nem magyarázhattam, hogy miért van ez. János bácsival tehát

megegyeztünk, hogy Janikát egy ideig úgy fogom tartani, mint a saját fiamat s ő sem jön el látogatóba, mert elárulhatná magát, azután meg talán nem is tudna elválni a kis fiától, magával vinné a városba, pedig Janikának, még egy pár évig

a jó hegyi levegőn kell erősödni. Hiven gondját viseltem s ha Isten segít, nevelek is embert a gyöngye fiúcskából. Ti erősek voltatok, nektek dolgoznotok kellett mint sok más gyermeknek. De azért boldogok lehettetek volna, ha az irigység, nagyvágyás meg nem rontja szíveteket s ha

bizalommal, szeretettel jöttetek volna anyátokhoz!

Veronka zokogva borult anyja elé.

— Csak én vagyok a bűnös, egyedül én! Danika nem akarta elhinni az én okatlan beszédemet, ellene is szólt, de én csábitottam el! Oh, most már tudom, milyen háladatlan, milyen csúf, irigy voltam, mennyire megbántottalak, édes jó anyám! Egész életemben töre-

kedni fogok, hogy jóvá tegyem nagy hibámat, ha most az egyszer megbocsátanád!

A jó anya szeretettel ölelte meg bűnbánó gyermekét.

— Valóban, sokat kell jóvá tenned, mondá aztán komolyan. Ha látni fogom,



... KINÁLGATTA. (Lásd a 405. lapon.)

hogy csakugyan jóvá teszed, akkor ismét az én kedves gyermekem leszel.

Veronka beérte ennyivel, mert el volt tökéelve, hogy beváltja ígéretét és jószággal, szorgalommal, engedelmességgel be fogja bizonyítani, hogy érdemes jó anyja bocsánatára és szeretetére.

Vagy egy hétig voltak ott a városban. Ezalatt Danika lassacskán fölépült anynyira, hogy utra lehetett vinni. Egy szép csöndes napon tehát kocsióra ültek, s estére otthon voltak Kőfalun, a régi kedves házacskában, hol a nagymama és Janika örvendezve fogadták a megtérteket. Danika egészen boldog volt, hogy ismét a kedves szülei házában lehetett, de Veronka is örült, hogy annyi viszontagság után megint itthon van.

Hogy Janika kicsoda igazán, azt Veronkának nem volt szabad elárulni s ő hiven meg is tartotta a titkot. És nemcsak megtartotta a titkot, hanem most már igaz szeretettel viseltetett a kedves Janika iránt, vele együtt pedig gyöngéden ápolta a beteg Danikát, mert most már ez volt a legnagyobb beteg a háznál. Nagyon-nagyon lassan erősödött a szegény fiucska, most még Janika is egész vitéz volt hozzá képest s Veronka könyezve nézte sokszor szenvedő testvérét, míg a kis Janika oda hordta neki a maga csemegejét és kínálhatta. (Lásd a képet a 404. lapon.)

Lassan-lassan a kis beteg mégis föl-üdült s mire a tél bekövetkezett, már a régi vidám, egészséges Danika lett. Hanem Veronka, — az nem lett soha többé a régi. Beváltotta fogadalmát s a daczos, szófogatlan, irigykedő leányból

kedves, szolgálatkész, gyöngéd leány lett, kit mindenki szeretett. És ha csodálkoztak rajta, hogy ennyire megváltozott, ő maga mosolyogva mondá:

— Oh, nagyot utaztam és a nagy uton sokat tanultam. Nem is fogom soha elfelejteni!

HÜSELEÉS.

(Képpel a czimlapon.)

ELTÜNÖDVE a vetések rendjén,
Hol a népnek süri dolga van:
A tóparton, zöld fák lombos enyhén
Üldögelek csöndes boldogan.
Szanaszét, közel s a távol mesgyén,
Fenn, s a dombnak lágy lankáiban
Zeng a kasza, s peng sarló nyomába,
Tarlósodik a kövér barázda.

Hűsön ülök, s ime — bánt a lélek,
Hogy dolgukban nem segíthetek;
Hogy a mért nem arathatok vélek,
S munkájukon nem lendíthetek;
Hogy itt ülve nézek és henyélek,
Míg ők rakják a kereszteteket.
Ugy-e kutyám, olvasod szememben,
Hogy a restség vádja bolygat engem!

De mi haszna, hogy ha évelődöm?
Segítenék, — ah, de nem tudok!
Bár napestig ülök itt s tüdőm:
Megnyugvásra így el nem jutok.
Czéltem nem érek én kiűn a mezőkön —
Jobb, ha itthon szépen tanulok.
Szántó földem a jó könyv nekem.
S hasznosb: sorvetésit gyűjtenem.

ARANY KALÁSZOK.

Ne tégy míg a tetten fejedet nem töröd:
Lám előbb villámlik, csak aztán menydörög.

*

A kés, ha jó, nagyon vág;
A nyelv, ha rossz, agyon vág.

BOLDOGTALAN ABDALLAH.



— Keleti történetke. —

KIRIES Bagdad városában, kint a város szélén, csöndes magányos házában élt egy ősz, öreg ember. Nureddin volt a neve s messze földön nagy volt a híre jámbor élete és mély bölcsessége miatt. Jöttek is hozzá jó tanácsért hetek-hét országból és ő mindenkinek adott is jó tanácsot. Nem bánta meg soha, a ki megfogadta.

Egy napon a bölcs öreg elmélkedve sétált kis kertjében, mikor egy idegen toppant eléje. Gazdag öltözetű, deli szép fiatal férfi volt; látszott rajta, hogy előkelő ember; de arca olyan bánatos volt, mint ha nagy szerencsétlenség érte volna. Nagy tisztelettel üdvözlé Nureddint és így szólt:

— Messziről jöttem hozzád, bölcs férfi. Adj nekem jó tanácsot, mit tegyek, hogy boldog legyek? Mert nagyon boldogtalan vagyok ám.

— Mondd előbb, ki vagy, mi vagy és mit tettél eddig. Azután majd adok tanácsot.

— Damaszkusból való vagyok és Abdallah a nevem. Gazdag vagyok, kincsemnek szerét-számát sem tudom. De mi haszna, ha boldog nem vagyok. Próbáltam vigan élni, szórni a pénzt, de megutáltam a haszontalan életet; hozattam zenészeket, énekeseket, de művészetők nem tett boldoggá. Mentem csatába, harczoltam vitézül, de nem tesz az boldoggá, ha másokat megölök. Próbáltam mindent, de nincs a földön semmi, ami boldoggá tehetne.

— Még nem próbáltál meg mindent, fiam, felelé Nureddin. Keveset ismersz a világból, menj utazni, majd gyönyörködtet a sok új és szép dolog, melyet látni fogsz. És mához egy esztendőre térj ide vissza, mondd meg, boldog vagy-e.

Abdallah elment. Az esztendő még le sem telt egészen, már újra ott volt Nureddin előtt s még szomorubbán mondá:

— Hasztalan jártam-keltem a világban, a bolyongás nem tett boldoggá. Már én olyan elátkozott ember vagyok, a kinek boldogtalanok kell lennie.

— Még nem próbáltál mindent. Menj haza és mélyedj bele a tudományokba. Nagy boldogság rejlik a sok tudásban. Mához egy évre térj vissza.

Abdallah elment. De az esztendő leteltével még szomorubbán tért vissza.

— A tudomány sem tehet engem boldoggá, sőt még boldogtalanabb lettem, mert látom, hogy a ki legtöbbet tud is, keveset tud. Már megelégettem a sok próbálgatást, nem is kérek több tanácsot, mert a te bölcseséged sem segíthet én rajtam. Veszem törömet, keresztül döföm a szivemen, és meghalok.

Nureddin nyugodtan felelé:

— Valóban úgy látszik, a te sorsod az, hogy boldogságot ne találj. Nincs más hátra, mint hogy megöld magadat. Hanem egy tanácsot még adok: tüzd ki a halálad napját mához egy esztendőre. Megmondom miért. Illő, hogy az ily boldogtalan embert megsirassák, de ma senki sem siratna meg téged. Hanem má-tól egy esztendeig ne törődjél többé magaddal, mert rajtad úgy sem segít semmi:

e helyett segits itt-ott egy-egy szegény vagy szerencsétlen emberen. Gazdag vagy, erős, vitéz, előkelő, tehát segíthetsz egyik-másik emberen. Mához egy esztendőre pedig jöjj ide, döfd keresztül előttem a szivedet, én majd eltemettetek és azok, a kikkel valami jót tettél, majd ejtenek könyvet utánad s mondják:

— Boldogtalan Abdallah!

— Jól van, legyen úgy!

És a boldogtalan Abdallah elment, kissé megnyugodva, hogy már csak egy esztendeig tart a boldogtalansága, aztán sirba száll.

Az esztendő letelt. És a kitüzött napon Abdallah megint ott sirt Nureddin előtt, de többé nem szomoruan, hanem vidám, mosolygó arczzal. Megölelte az ősz bölcsét és így szólt:

— Nagy a te bölcseséged, oh Nureddin! Lassanként megértettem, amit most esztendeje mondtál; az volt igazi tanácsod. Addig mindig csak magamra gondoltam s mert kicsimmal minden vágyamat betölthetém, semmi sem nyújtott igazi örömet. Te megtanítottál rá, hogy másokat boldoggá tenni, fáradni, jó czélra törekedni s hasznosat tenni, az az igazi boldogság. Eszemet, erőmet és kincseimet tudom most már mire használni s bátran mondhatom ezentul:

— Én vagyok a boldog Abdallah!

BETÜREJTVÉNYEK.

I.

II.

16 év

á

a

á

K

MEGZAVART PIHENÉS.

(Képekkel a 408. és 409. lapokon.)



MEGVE, nagyokat fujva tért haza medve uram.

— Nagy meleg van, az már bizonyos, hogy nagy meleg van, dörmögé magában.

El is hiszem neki, mert hát a téli meleg bundáját nagyon féltette, nem vette le nyáron sem, csak föléje huzott holmi könnyü nyári lebernyeget. De hát így is csak meleg maradt a bunda. Ha nem hiszitek, sétáljatok nyári napon bundában.

— No, esakhogy itthon vagyok, szólt aztán. Nem is mozdulok hazulról az esti szürkületig. Itt jó árnyék van, belefekszem a hintaágyamba, elolvasom a hirlapomat, aztán szundikálok egy verset.

Kalapját letette a földre, beleheveredett a hintaágyba, mely két fa közé volt felfüggesztve és kényelmesen pihengetett. (Lásd a képet a 408. lapon.) Olvasgatott, szunyókált, hajh! — de azt észre sem vette, micsoda veszedelem fenyegeti.

Két kis majom ugrált fönt a fán, épen a feje fölött. Pajkos, nyughatatlan két jószág volt s a mint a jó öreg medvét megpillantották, hát nem mindjárt gonosz csinyen törték a fejüket? De bizony azon.

— Meg kellene tréfálni medve bácsit, mit heverész fényes nappal.

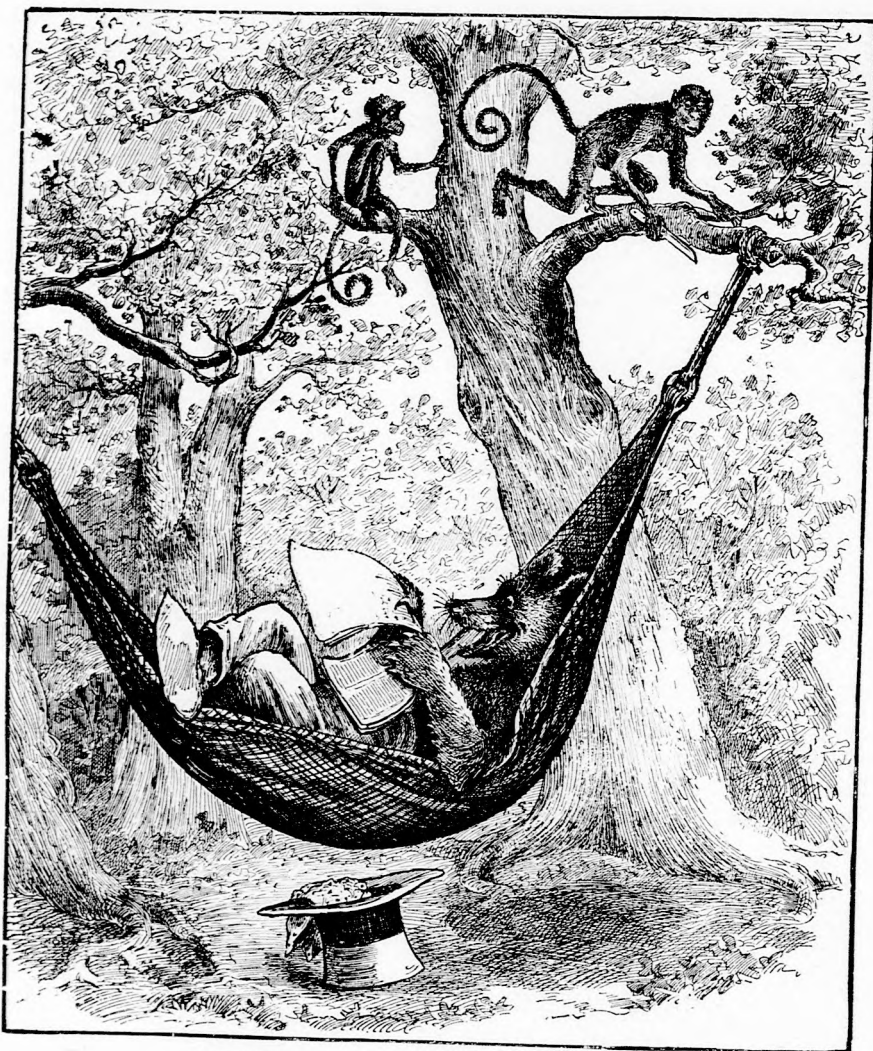
— Nagyon jó volna. De mit csináljunk? Dobáljuk meg!

— Az nem sokat ér, mindjárt észre vesz és elkerget. Tudok én jobbat.

És a két vásott ficzko rövid tanakodás után széles jó kedvvel fogott hozzá a gonosz csinyhez. Szinte röstellem, hogy

annyira pajkosak tudtak lenni, de ha úgy volt, nem tehetek róla. Pedig úgy volt, hogy éles késsel hirtelen elmetszették a

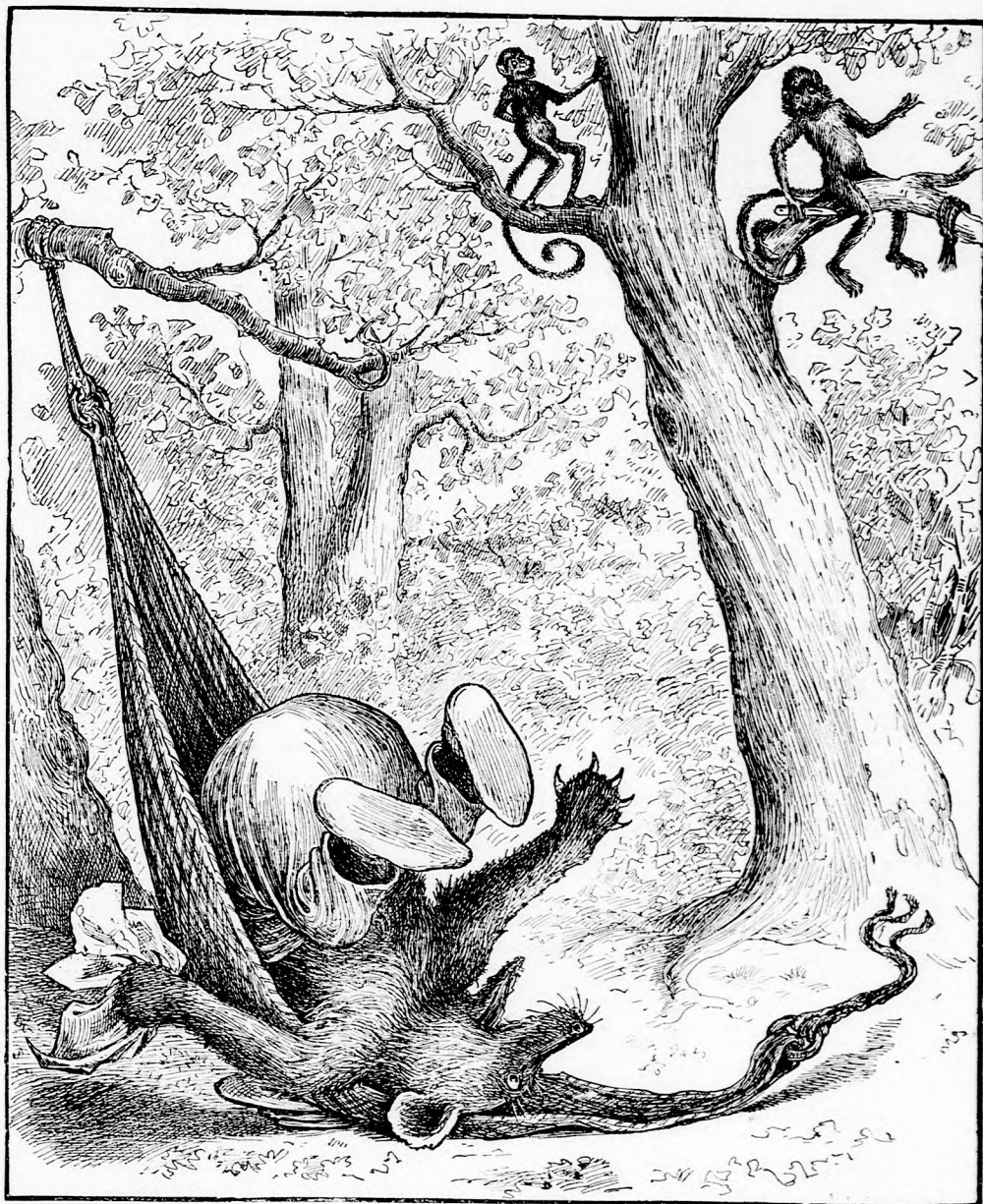
hinta ágy egyik kötételét és medve bácsi, mikor még nem is álmodott róla, egyszerre csak nagyot zuhant a földre, kifor-



... KÉNYELMESEN PIHENGETETT. (Lásd a 407. lapon.)

dulva a függő ágyból. Hamarjában azt sem tudta, mi lett vele, földindulás történt-e? De a mint hátára bukva kapá-

lózott, megpillantotta a pajkos fizkókat, kik roppantul mulattak a csiny sikerültén. (Lásd a képet a 409. lapon.)



...MULATTAK A CSINY SIKERÜLTÉN. (Lásd a 408. lapon.)

— Jaj ti sehonnai gézenguzok! bömbölé medve ur dühösen. No megálljatok, mindjárt megtanítalak én mőresre!

Föltápáskodott, de a mint fölállt, még egy nagy bajt látott.

— Az ujdonat uj kalapom! Rá estem, összelapítottam! Mekkora kár!

Próbálgatta kiegyengetui a kalapot, de biz abból már soha sem lett többé jóra való kalap. Fejébe esapta hát úgy, a mint volt, aztán körülhézett.

— No hol vagytok, vásott ficzkók! Most jaj nektek!

De hát a gonosz majmoknak volt annyi eszköz, hogy nem várták meg. Már messze jártak, fáról fára ugrálva a szomszéd határig.

— Üsse kő a dolgukat, hát nem bántom őket, dörmögé medve ur. Mit farszszam magamat az üldözéssel ebben a melegben? De azt tudom, hogy hinta-ágyba nem fekszem többé.

Ugy látszik, meg is tartotta fogadását. Én legalább soha sem láttam azóta medvét hinta-ágyban. A ki látott, írja meg.

EGY ŐSKORITALÁLÓS MESE.

REJTVÉNYEKEN, találós meséken sokan és sokszor elmulatunk mai napság. Törték a fejüket efféléken az emberek réges régen, ezer meg ezer esztendőkkel ezelőtt is. Egy találós mese pedig arról híres, hogy a hajdankori görögök hitregeiben is szerepel. Elmondom ezt a mesét, mert alkalmasint még sokan nem olvastátok.

Több ezer esztendővel ezelőtt szép és virágzó görög város volt Theba városa. Volt azonban egy nagy baja: tőszomszéd-ságában egy rettenetes sfinx ütött tanyát.

Hogy mi az a sfinx? Hát azt bizony nehéz volna megmondani, mert az soha sem létezett, hanem afféle mesebeli szörnyeteg. A hajdankori görögök úgy képzelték, oroslán-teste, női feje és madár-szárnya van. Elég az hozzá, rettenetes szörnyeteg volt, a kivel nem lehetett birni. Ez a sfinx pedig mindenkinek találós mesét adott fel s ha a szerencsétlen ember rögtön ki nem találta, vége volt, a sfinx megölte. Ellenben a sfinx köteles lett volna magát megölni, ha valaki kitalálja a feladványt. De hát ilyen ember nem akadt.

A szegény thebaiak már egészen kétségbe voltak esve a sfinx pusztításai miatt és följánlották királyságukat annak, a ki őket a szörnyetegtől megszabadítja. Próbálkoztak is sokan, de mind rajta vesztettek.

Végre egy Oedipos nevű férfiú állt oda a sfinx elé. Ez pedig a következő találós mesét adta föl neki:

— Mi az, a minek egy a feje és jár négy lábon is, aztán két lábon is, végre három lábon is, de akkor leggyöngébb, mikor négy lábon jár?

És Oedipos rögtön felel:

— Az ember, — mert mint kis gyermek négykézláb mászik s ekkor leggyöngébb; mikor felnőtt, két lábon jár; s ha megöregedett, segítségül botot használ harmadik lábnak.

Csakugyan ez volt a megfejtés, a sfinxnek be kellett váltania szavát, tehát beleölté magát a tengerbe és Oedipos a thebaiak királya lett.

TÜRELEM PRÓBÁJA.

(Képpel a 113. lapon.)

*ELÉG volt az ugrádozás, Anikó!
Most csücsülj le — türelemhez szokni jó.
A karódra nagy koszorut akasztok,
Legöngyölöm róla ezt a pamutot.
Gombolyagom ha meghízott kerekre —
Ismét meggyünk játszani a berekbe.*

A TÁLTOS LÓ.

— Beszélyke, írta: *Hunyor bácsi*. —



AGY dolog történt — meséli egy régi kónika, — nagy dolog történt az udvarhelyi vásártéren, igen nagy dolog. Ugy hogy két álló napig arról csicseregtek Udvarhelyt még a madarak is, a városbeliek nevettek a dolgon, ellenben Pistika sűrűn hullatá a könyeit. Hallgassátok csak meg a különös történetét!

Történt, hogy vándor komédiások érkeztek a városba s a sátorfát annak a piacznak a közepére ütötték fel, a szabad ég alá, hol azelőtt baromvásárt szoktak tartani. Nem az a nevezetes ebben a történetben, hogy a vezérkomédiás tüzes gyík módjára piros bugyogóba volt bujva és csengő volt a nyakán; sem az, hogy ezen a helyen tulkok bömböltek, csikók nyerítettek az előtt — dehogy az! Hanem hogy milyen furcsa ló volt arra a sátorlepedőre fehér festékekkel pingálva. A feje tollas, a hátára szárnyak voltak növe s azt mondták róla hogy táltos ló.

Táltos ló... az a!

Olyan állat, a melyik kitalálja a lovasának a gondolatját, a mint a régi magyarok hitték; olyan ló, a melyik megmondja, hiába irulsz-pirulsz érte, hogy jó gyermek vagy; a melyik kitalálja (hiába tagadod) hogy ma rossz voltál, hogy ma hibáztál, nem tanultad meg a leczkét, a kis testvéredet bántottad, még azt is, ha elégnél többet találtál enni, mivelhogy a czukros sütemény igen jól esett. Ilyen nagy bölcseségű lovat mutogattak a sátorban,

igazi táltos lovat. Azonkívül volt ott még rosta hangjára tánczoló medve is; volt piros köntösbe öltözött majom; volt zöld madárka, a melyik ha odanyujtottad a krajczárt, a markodból elvette a lábával, azután körmeivel megfogózkodva, egy kis létrára fel tudta akasztani. Csodálni való! Mert csakugyan sokféle furesaság volt itt, még maguktól tánczoló bábuk is.

S az udvarhelyi gyermekek nem vágyódtak volna megnézni ezt a nagyszerű komédiát? De bizony vágyódtak, ha egyébert nem, már csak azért is, hogy tudják meg hát: ki a legjobb, ki a legrosszabb gyermek a városban.

A jó mamák is gondoltak ilyesmit magukban, mert mindenik mama szeretné nagyon, hogy az ő gyermeke legyen a legjobb a többi között; mindazonáltal maguk a gyermekek is nagyban készülődtek.

— Ugy-e mamácskám, mi is elmegyünk, hogy a zöld madárkát megnézzük? mondotta kérőleg anyjának Miczike, ama nevezetes napon.

Tudnillik volt neki egy szép kis kanári madara és szeretett volna látni már a kedves énekű sárga madárkán kívül egy tornázó zöld madárkát is, mert olyat még nem látott soha. A mellett hallotta is, hogy micsoda látnivalók lesznek még ott. Mamája szerette nagyon Miczikét s hogy is ne szerette volna, mikor olyan jó gyermek volt!

— El édesem, hogy ne vinnék el! mondá neki és megcsókolta, mire aztán Miczike a Bandi kutyájával úgy kezdett a szobában ugrándozni, akár egy kicsi pinty.

— Margiték, Micziék, Juliskáék mind-mind mennek ma a komédiába! —

E szavakkal érkezett haza lihegve az iskolából Gizike és állott az anyja elébe. De a mint föllélegzett és kezét csókolt, könyörgő orczával imigy folytatá:

— Oh beszép volna, mama, ha mi is elmennénk!

S alig hogy a haját hátra simította, megint ujjongva kiáltott fel:

— Nagyszerű komédia, mama, nagyszerű!

Anyja nyájasan mosolygott örvendő kis leányára és mivel igen takaros és tiszta volt mindig, a mellett jól tanult, megigérte neki, hogy elviszi. És méltán. Hiszen két nappal ezelőtt kapott volt a tanító nénitől jutalmat jó magaviseleteért.

De bezzeg nem örvendett Pistika, mikor a mamája azt mondta neki:

— No Pistikám, délután elmegyünk a komédiába!

Igen, mert ő is hallotta már a néni-kéjétől, hogy ott olyan ló van, mely kitálálja és megmondja szemtől szembe a pajkosságát annak, a ki valami csíny követett el. És Pistika épen akkor is a délelőtti tanulás helyett Gyurikánál hajózta el s a ruháját is elszakította. S mikor hazament, a helyett, hogy megvalotta volna, hogy Gyurikánál volt, azt mondta mégis, hogy az iskolából jó! A gonosz hazudott.

Elég az hozzá, a városban mindenki nagyban készülődött megnézni a komédiát.

Szépen sütött a nap s a szülők hosszú sorban vonultak gyermekeikkel a vásártérre, kezdődött a komédia.

A nagy dob megszólalt a sátor alatt, verték a rostát és a maczkó hátsó lábaira állva s két első talpával egy botot tartva,

nagy ügyetlenül járta a tánczot. Volt olyan nevetés hogy!

Némelyek a piros köntösü majmot nézték s a zöld övet a derékán; a kicsi bábuk hajtogatták magukat, egymásnak könyvből olvastak, fészülködtek, tánczoltak — s őket szemlélték sokan; mások meg a tornázó madárkákkal voltak elfoglalva.

Egyszer csak nagy hirtelen eléállott a tüzes gyik komédiás és kérte a jelenvotakat, álljanak félre, mert a táltos lovat akarja megmutatni. A gyermekek körbe sorakoztak s a szülők hátrább állva várták, hogy most mi fog történni.

Hát egy szép fehér lovat vezet elő dali léptekkel és megállítja a bódé közepén. A ló hátán hófehér hosszú szárnyak voltak, fején aranyos kantár és hosszú hegyes toll. A táltos körüljártatta okos szemeit a gyermekeken, mintha előre is kereste volna azt, a ki közöttük a legjobb, hogy nyájasan tekintsen reá, és azt, a ki közöttük a legroszabb volt, hogy megfélemlítse tekintetével.

Ekkor a komédiás kérdezte a körbeálloktól:

— Akarják-e, hogy ez a táltos ló megmondja: ki a városban a legjobb és ki a legroszabb gyermek?

A szülők mosolygó bátorsággal feleltek: akarjuk! akarjuk! Mire aztán a gyermekek is szorongva, dűnnyögve, akadozva hangoztatták: akarjuk! Hebegve mondták ki a szót, mert még a jók is féltek egy kicsit. Mindeniknek a szeme az ijedségtől, mint a lábainál megfogott pillangó szárnya, repdesett; a jó gyermekeknek az jutott eszökbe, hogy hátha a tál-

tos ló rég elkövetett hibáikat találja ki és itt nyilvános szégyennel kell lakolniok; a rossz gyermekek pedig féltek, hogy a táltos rájuk mutatván, csinyjeiket most ország-világ megtudja és nevetni fogja. Ennek okáért nagy volt a félelem, és a huzódózás közöttük, mikor a táltost lassu lépésben előttük elvezették a körben.

Néhányan lesütötték a szemöket vagy félre néztek, mások szorongással tipegtek hol elé, hol hátra felé, gondolva, hogy a ló így nem veszi észre őket; voltak olyanok is, kik előre dörzsölték a szemöket, s már-már pityeregni kezdetek, pedig még nem volt miért. Egyedül Miczike és Gizike állottak szilárdul és nyugodtan, érezve, hogy ők olyasmit nem követtek el, a mit bánni kelljen.

Ellenben Pistika szerette volna, hogy a föld meghasadjon, hogy egy pillanatilag oda bujjék. Mivel azonban a föld nem hasadott meg, a mamája szoknyája mellé akart volna rejtőzni, de azt nem engedték meg neki.

— Először azt a gyermeket fogja megnevezni, a ki legjobb a városban, azután azt, a ki legrosszabb! kiáltott a komédiás.

És körülvezette a táltost a sátorban másodszer is, de a ló másodszer sem állott

meg, hogy megmondja, hogy ez vagy amaz a legjobb gyermek, sem semminemű jelt nem adott. Pedig mindenik gyermek a jámbor szép állat szemébe nézett, mindenik mosolygott reá, mindeniknek dobogott a szive, mindenik szerette volna, hogy előtte álljon meg; de a táltos csak nézte őket szeliden és tovább haladott.

Háromszor került körül a sátorban s mikor harmadikszor vezetnék, egyszerre mozdulatlanul állt meg egy kék ruhás kis lány előtt s nyájasan reá tekintett.

— Az én leányom-e a legjobb gyermek a városban? — kérdezé tőle a Miczike mamája.

A táltos intett a fejével, mintha mondta volna: Igen, ő! Akkor mindenki oda nézett, Miczike pedig fülön elpirult az ő jó-

ságáért; ő tudta ugyan, hogy jó gyermek, az is jól esett neki, hogy mások is tudják, de mégis szerette volna, hogy az titok maradjon; azért pirult el. Ezzel a komédiás tovább akarta vezetni a lovat; de az alig hogy egyet lépett vala, megint megállott. Mit jelenthetett ez a megállás? Épen Gizike volt a mamájával Miczike mellett és előtte állott meg. Akkor kérdezé tőle a komédiás:

— Ez is olyan jó gyermek mint az a másik?



TÜRELEM PRÓBÁJA. (Lásd a 410. lapon!)

Háromszor mozdult meg a ló s háromszor intette a fejével, hogy: igen! igen! igen! Mire aztán hangos éljen! hal-latszott. Milyen boldognak érezte magát a Gizike mamája! Csordultig telt a szive édes örvendezéstől, mikor a többi mamák bámulva néztek reájok. Milyen jó lánya van neki, de milyen! Gizike egészen vörös lett a meglepetéstől, hiszen ő nem is sejdítette, hogy olyan jó gyermek legyen.

Következett most az, hogy kitudód-jék, ki a legroszabb gyermek a városban?

A komédiás negyedszer vezette körül a táltost, mely többek előtt akart meg-állani, miből világosan kilátszott, hogy nem csupán egy rossz gyermek van ott jelen. Hogy elszorult némelyiknek a szive mikor a ló előtte haladt el, mások meg hogy reszkettek a félelemtől.

— Menjünk, mama! menjünk már haza! — sugta halkán Pistika az any-jának.

Hát egyszerre csak megáll a ló a sátor közepén, szemben azzal a helylyel, a hol Pistika állott az anyja mögé bujva. A többi gyermekek látták, mindenki látta, hogy a táltos nagy komolyan csak inte-get, egyre integet, mintegy azt mondva ezzel: ez a gonosz! Ez a Pistika ez gonosz, ez! — Olyan nevetés lett, hogy rengett bele a sátor, még a majom is felsipitott a szegletben, sőt a medve is megbödült.

El lehet képzelni, hogy a Pistika mamája hogy elszégyenelte magát a miatt, hogy neki olyan rossz fia van!

Mikor hazafelé mentek s a verebek is kacagták Pistikát, utközben kérdező tőle a mamája:

— Igaz-e, amit a nénikéd mondott, hogy te ma délelőtt megszöktél az isko-lából?

Pistika szepegeve kapott az orrához.

— Hát a krajczárt te vetted-e el tegnap a fiókból? kérdező megint.

Egy hang nem sok: annyit se szólt, csak még jobban szepegett.

— Hát tegnapelőtt ki csipkedte meg a körtét az asztalon? — faggatá tovább a mamája.

— Én, én! viszonzá sirva Pistika és a hangja elakadt — óh édes mama, bocsáss meg, többé soha sem teszek olyant!

Megragadta a mamája kezét, eső-koilta és zokogva kérte, hogy ne hara-gudjék.

A mama pedig, mivel látta, hogy Pistika csakugyan megbánta hibáit, meg-bocsátott neki most az egyszer.

De a városban egész este Pistikán nevettek s arról beszéltek, miképen akart az anyja mögé bujni, hogy a táltos ló ne vegye észre, és mégis észrevette.

És azóta Pistika ovakodott a rosza-ságtól, nehogy valamiképen újra ugy járjon, mint akkor a táltós lóval.

A VÉN SAS.

— Állatmese. —

Egy elaggott sas, mely mindig kegyet-len volt a gyöngékkal szemben, erőt-lenül feküdt fészkében, várva közeledő halálát. A madarak melyek sokáig retteg-tek a sas hatalmától, most nem sajnálkoz-tak fölötte. Mert ki is gyászolná a béke-bontó halálát, a ki előtt soha sem lehetett senki bátorságban? Sőt inkább valamen-nyien örültek hogy nem sokára megsza-badulnak tőle.

Voltak olyanok is, a kik éreztetni akarták a vén sással gyűlöletüket, mert nem tudták elfelejteni a sok igazságtalanságot, melyet a sas elkövetett irányukban. A csicsergő veréb gunyólódo, a szarka pedig bántó kifejezésekkel illették, a varju meg-megvágta csőrével, a héja karmaival sebesíté meg s még a világosságkerülő bagoly is meg-megszaggatá a tollát. Egyedül a nemes sólyom röpkedett ott a nélkül, hogy boszuját töltöte volna, ámbár az anyját tépte volt szét a sas.

— Nem vágnád ki szemét beteg kománknak? — kérde a bagoly.

A sólyom pedig emigy válaszolt:

— Gyáva és aljas tettek tartom bosszút állani az ellenségen akkor, mikor ez ártani és magát védeni már képtelen.

Közlő: AUER RÓBERT.

HIBAIGAZÍTÁS.

A XXVIII. köt. 25-ik számában közölt betűrejtvénybe sajtóhiba esuszott. A közölt betűkhöz tartozik még: 1 *p* és 2 *u*. Ezt tudva, most már neki foghatnak a megfejtésnek azok is, kiket a sajtóhiba megakasztott. A megfejtők névsorának közlését egy héttel későbbre halasztom.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Joó Ferencz. A fővárosnak pavillonjában az Andrassy- (ezelőtt Sugár-) ut fényképei megszakadnak a jobb felől eső terebben. De folytatásukat és végüket megtalálod a másikban, ahova, mint mondd, nem jutott már időtök bele nézni. — **Poldini testvérek.** Nagy része meg fog jelenni. Köszönöm. — **Bethlen testvérek.** A kedves virágos megemlékezés jól esett. — **H. J.** Gyermek olvasóimtól megkövetelem, hogy egész nevöket írják ki. Ha így teszel s kérdéseidet ismételd, szívesen válaszolok. — **Geduly Vilma.** Csak egy kellemetlen véletlen okozta, hogy neved a múlt számból kimaradt, melynek megfejtői névsorába jutnod teljes jogod volt. — **Ferenczy Ferencz.** Már most a levél megy. A szerkesztői és kiadó hivatal egymástól teljesen el vannak választva. Innen a késedelem. — **Reismann Sándor.** Hová küldjem? Kivétel, hogy a mondott időben nem találhattál a szerkesztőségben. — **Künstler Malvina.** Ha egyik rovatban sem láttad a nevedet, oka az, hogy nem kaptam meg a leveledet, ami a m. k. postán sűrűn szokott előfordulni. — **Kor-**

buly Laci. Nézd az utóbi számokat s megleled a választ. Hirhäger ur utányéttel is megküldi abekötést. — **Lamm Antal.** Ügyes levélkédnek megörültem. — **Güt testvérek.** Figyelmeztetek e rovat végén olvasható *dült betűs* üzenetre. — **Keckés Imre.** Ha jó a rajz, örömeim közlöm. — **Freund testvérek.** Ketteje meg fog jelenni. — **Balásy Dénes.** Ügyes dolgozat. A közlendő sorába tettem. — **Gászner testvérek.** Emlékeztet a pajkos fiúk régiebb esinytevésére. Előadásában mutatkozik is élénkség, de a mértéket még nem ulti meg. — **Korbuly Gyula.** Nem Dolinay Gyula, hanem a másik. — **Salzberger Gyula.** A küldeményt köszönettel vettem, át is adtam illető helyen, ahol nagy örömet okozott. — **Sugár testvérek.** Olvassátok el, amit Künstler Malvinának üzenek. Az nektek is szól. — **Rusznay Irma.** Hát egy kissé furcsa is, ha egy leányt Somának neveznek. De a sajtóhibák hatalma ellen hasztalan küzd az ember. Másokon is megesezt már ilyesmi. Katona dolog. — **Wöllhauser Ferencz.** Rögtön irtam Stuttgartba Hoffmann Ferencz kiadóhoz: a Schmidt és Spring ezég főnökéhez, s töle azt a választ nyertem, hogy a gyermekvilág e kedves mesemondója, kinek bájos elbeszélései Forgó bácsinak is képezték hajdan olvasmányát, már 1882-ben, még pedig rendezett viszonyok közt halt el. Az a hír csak néveserén alapul. — **Zsitvay Lola.** Te is örömet szerzettél nekem kedves soraiddal, melyeknek besését növeli a gondos, szép irás. — **P. D.** A leírásban van több csinosrészlet. A művecskén látszik a gyakorlottság, de az egész érdektelen. A kézirat egy héttig átvethető. Az egyik rejtvény beválik. — **Kovács Izmén.** Kérdésedre a multkori postában foglaltatik az üzenet. — **Schlesinger Dezső.** Sorát fogom ejteni. — **Hutiray Andor.** Ird meg, nem-e jelentek már meg valahol? — **Pécs Aladár.** Közlöm. — **Krüszelyi Erzsike.** Te szedted oly ügyesen versebe? Ezt tudnom kell. — **Kempfer Reska.** Ha másutt még meg nem jelent, szívesen kiadom. — *Több rendbeli rejtvény, elbeszélés stb., melyet itt egyenként elő nem sorolok, egy s más okból nem közölhető.*

BÜNTETÉS.

R. testvérek levele, mint rongyos szélű és mocskos levél, tekintetbe nem jöhet. **F. b.**

Figyelmeztetés.

Ez a szám az *utolsó* ebben az évnegyedben. Nehogy a megküldésben mulasztás vagy késedelem történjek, tartottuk szükségesnek e helyt külön figyelmeztetni erre az előfizetőket.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

A „Kis Lap“ t. előfizetőihez!

A jelen kötettel, mely e hó végén éri befejezését, a „Kis Lap“ tizennegyedik évét tölti be. A következő kötet, immár a *huszonkilencedik* a második évtized közepére ér, folyton növekvő elterjedés közepett. A magyar gyermekvilág szívesen látott barátja ma már rendes heti látogatója palotának és szerény házacskának, mindenütt, a hol jó gyermekek okulva szórakozni szeretnek mulattató és e mellett tanulságos olvasmányon.

Olyan hosszú pálya minőt a „Kis Lap“ már eddig is megfutott, fölöslegessé teszi, hogy irányáról, tartalmáról hosszabban szóljak és új ígéretek tegyek. Az elismerés, mely annyi felől nyilvánul és a ragaszkodó szeretet, melyet annyi ezer kis olvasómtól folyton tapasztalok, rég meggyőztek, hogy a „Kis Lap“ megtalálta a helyes utat s ezen kell tovább haladnia, ezen fogják ezentúl is mindig tömegesebben követni kis olvasói. Okulást, új ismereteket nyújtani még abban is, ami látszólag csak mulattat, viszont szórakoztatni meg a komoly ismeretterjesztésnél is: ez a kettős czél volt mindig irányadó a „Kis Lap“-ban. Ez lesz jövőre is.

Beosztásra, tartalomra nézve is megtartom azt, amit másfél évtized óta helyesnek, kedveltnek tapasztaltam. Az új, XXIX. kötet közölni fog egy *hosszabb elbeszélést*, mely érdekesség tekintetében, hiszem, versenyezni fog az eddigiekkel; mellette minden számban közlök egy-egy *kisebb beszélyt, mesét*, melyek közül többhöz rajzokat is készíttetek. Alkalmilag újra sorakozni fog ezekhez egy-egy kis *szindarab*, mely alkalmas lesz arra, hogy ügyes fiúk és leánykák a maguk és mások örömeire előadhassák. Minden szám közöl *kötteményeket*, ismeretterjesztő cikkeket, mindig képekkel, melyeknek művészi kiviteléről az eddigi kötetek eléggé tanuskodnak. Elmeélesítő feladványok, rejtvények egészítik ki a „Kis Lap“ tartalmát, *Forgó bácsi postája* pedig ezentúl is nyújt felvilágosítást a kis kérdezősködőknek, míg a *Jótekonyság* rovata nyitva marad folyvást, hogy kis olvasóim ezentúl is hozzájárulhassanak a szenvedők, szerencsétlenek sorsának enyhítéséhez.

Kis hiveim nagy seregét, tudom, együtt fogom találni az új kötetnél s a ki maga barátja a „Kis Lap“-nak, szerezni fog annak a maga körében más hiveket is, kiket mind egyenlő szeretettel üdvözöl

hivetek

Forgó bácsi.

A „Kis Lap“ kiadó hivatala kéri a t. előfizetőket, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt 40 kr,
Félévre	2 „ 80 „
Egész évre	5 „ 60 „

Az előfizetések, melyeknek elküldésénél legczélszerűbb a postai utalványok használata, a „Kis Lap“ kiadóhivatalához (Budapest, Ferencziek-tere 3. sz. Athenaeum-épület) küldendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.